

OPETTAJANKOULUTUKSEN NEUVOTTELUKUNTA MUISTIO

Neuvottelukunnan kokous 1/2012

Torstai 9.2.2011 klo 11:00 – 12:30
Helsingin yliopisto, Siltavuorenpenger 5 A, K108

Neuvottelukunta:

Hannele Niemi, professori, käyttäytymistieteellinen tiedekunta, puheenjohtaja
Markku Pyysiäinen, johtava rehtori, Helsingin normaalilyseo, käyttäytymistieteellinen tiedekunta,
varapuheenjohtaja

Anu Aarnio, kasvatustieteen kandidaatti
~~Niclas Grönholm, opetuspäällikkö, ruotsinkielinen opetus, Helsingin kaupunki~~
~~Tapani Innanen, lehtori, teologinen tiedekunta~~
~~Jyrki Kalliokoski, professori, humanistinen tiedekunta~~
~~Ilkka Kalo, perusopetuksen johtaja, Vantaan kaupunki~~
~~Jukka Kola, vararehtori, Helsingin yliopisto~~
Kristiina Kumpulainen, johtaja, Opetushallitus
Tuija Laurén, koulutuspäällikkö, Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia
Jari Lavonen, professori, käyttäytymistieteellinen tiedekunta
~~Olli Luukkainen, koulutusasiain päällikkö, Opetusalan ammattijärjestö (OAJ)~~
~~Jaakko Lindfors, HuK~~
Jouko Rikkinen, professori, bio- ja ympäristötieteellinen tiedekunta
Heimo Saarikko, professori, matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta
Outi Salo, linjanjohtaja, suomenkielinen opetus, Helsingin kaupunki
~~Kaisu Toivonen, opetustoiminnan johtaja, Espoon kaupunki, varajäsen Elina Rönkkö~~
~~Airi Vilhunen, YLE TV1:n ohjelmapäällikkö, Yleisradio OY~~

Salla Peltonen, koordinaattori, käyttäytymistieteellinen tiedekunta, sihteeri

1. Kokouksen avaus

Kokous avattiin klo 11.05.

Kokouksen aluksi todettiin, että opettajankoulutuksen neuvottelukunnan jäsenet tulee tarkistaa ja tarvittaessa päivittää.

2. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (liite 1)

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

4. Opettajankoulutuksen toimintasuunnitelman (2013–2016) valmistelu

Alustajana opettajankoulutuslaitoksen johtaja, professori Jari Lavonen.

Opettajankoulutuslaitoksella on keväällä 2012 alkamassa laitoksen toimintasuunnitelman valmistelu strategiakaudelle 2013–2016. Keskusteltiin toimintasuunnitelman sisällöstä ja pyydettiin opettajankoulutuksen neuvottelukunnan kommentteja.

Todettiin, että Helsingin yliopiston strategia on hyväksytty tammikuussa 2012. Tiedekunnat ovat käynnistäneet tavoiteohjelmatyöskentelynsä ja samaan aikaan laitoksilla on käynnistetty toimintasuunnitelmien valmistelu.

Yliopiston strategiakarttaan (liite) kirjattu toimenpiteet, joilla strategian tavoitteisiin pyritään. Tiedekuntien tulee valita strategiasta ne kehittämiskohteet, joihin tulevana strategiakautena pureudutaan. Opettajankoulutuslaitoksella on muokattu tavoitteita ja toimenpiteitä oman laitoksen kontekstiin (liite) ja nostettu esiin viisi keskeistä kehittämiskohdetta.

Kommentteja toivottiin siihen, mitkä ovat niitä asioita, jotka neuvottelukunnan näkökulmasta ovat opettajankoulutuksessa avainkysymyksiä ja tavoitteita:

Tutkimustulokset ja osaaminen yhteiskunnan käyttöön: opettajia ja asiantuntemusta sekä koulututkimusta kentälle

- haasteena kirjata strategiaan, mitä toimintatapoja vaikuttamiseen kuuluu
- miten tuotaisiin yleiseen keskusteluun ja yhteiskunnan käyttöön kouluissa toteutettujen tutkimusten tulokset?
- tutkimukseen panostetaan, tulisi löytyä panosta myös tutkimusten levittämiseen. Ehdotettiin, että kunnista voisi tulla tutkimusryhmiin mukaan kuntien edustajia tekemään lisensiaatintutkimusta tms.
- vuorovaikutuksen tulee toimia molempiin suuntiin ja pitää miettiä uusia tapoja toimia
- yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa tulee huomioida *täydennyskoulutuksen* rooli
- entistä vahvemmin koulutettava opettajat *monikulttuuriseen* kouluun

Tutkintojen ja opetuksen laatu sekä sitoutuneet työntekijät ja opiskelijat

- miten mitataan opettajankoulutuksen laatua? Yksi kriteeri mitata on se, että suomalaisesta opettajankoulutuksesta otetaan mallia
- onko suomalaisella opettajankoulutuksella mahdollista kansallista erityispiirrettä, joka tulisi huomioida laatua mitattaessa? Indikaattorit ovat meille itsellemme: mm. mitä tavoitellaan ja miten hyvyttä arvioidaan, millä tavalla

todennetaan vaikuttavuus (miten relevantti koulutus on, miten se vastaa yhteiskunnan tarpeisiin), kuinka hyvin verkostoitunut kouluihin. Pohdittiin, pitäisikö opettajankoulutuslaitoksen työstää indikaattoreita, joilla mitattaisiin kehitystä.

- todettiin, että Helsingin yliopiston opettajankoulutuslaitoksen erityispiirre on tutkimusperustainen opetus. Todettiin, että on pidettävä huolta siitä, että tämä painotus välittyy myös opiskelijoille

Muut kommentit:

- toimintaympäristö on opettajankoulutuksessa vaativa; muuttuu nopeasti, ja kansalliset piiret voimakkaita, jolloin apuja ei saada globaalista tutkimuksesta. Todettiin, että näiden erityispiireiden vuoksi *verkostoitumisen* on oltava erityisen hyvää. Opettajankoulutuksessa on jatkuvasti pysyttävä ajan hermolla siinä, mitä kunnissa tapahtuu. Tavoitteita vaikea asettaa kauas tulevaisuuteen, koska koulu muuttuu koko ajan; näin ollen yksi tulevaisuustaito onkin verkosto-osaaminen

- uusi tieto- ja viestintäteknikka haasteena opetuksessa

- ainetiedekunnat ovat jäljessä siinä, mitä kentällä tapahtuu. Todettiin, että on tehostettava *palautetta ainetiedekuntiin päin*

- yhteiset *tutkimusperustaiset kehittämishankkeet* ovat tärkeitä. Ne sopivat pääkaupunkiseudulle, koska laitokset ja kunnat lähellä toisiaan ja tutkijat ovat jalkautuneet kentälle. Intressit kulkevat käsi kädessä.

- harjoittelukoulut muodostavat erillisen yksikkönsä, jossa myös on valmisteilla vastaavasti toimintasuunnitelma. Todettiin, että harjoittelukoulujen strategiasta olisi hyvä kuulla lisää, kun sen työstäminen etenee.

5. Kuulumisia opettajankoulutuksen neuvottelukunnan tiimeiltä

Kokouksessa käytiin lyhyesti läpi opettajankoulutuksen neuvottelukunnan tiimien (Monikulttuurisuustiimi, Yhtenäinen peruskoulu -tiimi, Elinikäinen oppiminen -tiimi ja Tieto- ja viestintäteknikaatiimi) kuulumisia.

Monikulttuurisuustiimi

Jyrki Kalliokoski välitti terveisiä, että tiimi ei ole kokoontunut tämän lukuvuoden puolella, mutta lähiviikkoina on tarkoitus täydentää tiimiä uusilla jäsenillä *Yhtenäinen peruskoulu -tiimi*

Todettiin, että tiimi on osallistunut neuvottelukunnan seminaarin ohjelman suunnitteluun ja yksi tiimin jäsenistä osallistuu seminaarin yhtenäinen peruskoulu -paneeliin. Jatkossa on tarkoitus järjestää uusi kokoontuminen.

Elinikäinen oppiminen -tiimi

Todettiin myös, että tiimi on osallistunut neuvottelukunnan seminaarin ohjelman suunnitteluun. Tiimin ohjelmassa on kuitenkin strategian pohtiminen elinikäisen

oppimisen suuntaan
Tieto- ja viestintäteknikkatiimi
Kokouksessa ei ollut läsnä tiimin jäseniä.

6. Teemoja vuoden 2012 tapaamisiin

Keskusteltiin siitä, mitä teemoja toivotaan käsiteltävän opettajankoulutuksen neuvottelukunnan kokouksissa vuonna 2012. Mahdollisina kokouksen aiheina mm. sosiaalinen media ja opettajan ammattietiikka, tutkimusyhteistyön rakentaminen kuntien ja koulutuksen järjestäjän välillä sekä koulutuksen arviointi.

Pohdittiin, mitä teemoja toivottaisiin tuotavan esille ja millä tavoin tiimit toisivat omaa asiantuntemustaan kokouksiin. Hyvät käytännöt olisi arvokkaita jakaa ja pohtia sitä, millä tavalla kentällä tapahtuva kehitystoiminta tuodaan tietoisuuteen.

- 1) tutkimusyhteistyö
 - mikä tilanne? mitä on saatu aikaan?
 - opiskelijanäkökulma: miten tutkimus elää opiskelijoiden arjessa?
- 2) indikaattorikeskustelu
 - mittaamisen haasteet
 - indikaattorityö opettajankoulutuksessa ja harjoittelukouluissa
- 3) miten kehittää neuvottelukunnan työtä
- 4) ainetiedekuntien vahvempi yhteistyö kentän kanssa -> mitä yhteistyö voisi olla, miten linkittää siihen tarpeet ja toiveet?
- 5) koulutusvienti opettajankoulutuslaitoksella. Todettiin, että tilanne koulutusviennin suhteen ei ole hyvin hahmottunut, koska alueella on monia toimijoita. Tuija Lauren välittää kuitenkin terveiset Palmeniaan, että joku heiltä voisi tulla kokoukseen pitämään yleiskatsauksen koulutusviennistä.
- 6) laatu-näkökulma
 - laatumittarit
 - mitä on laatutyö

Kevään 2012 toinen kokous

Käsitellään tutkimusyhteistyötä. Toivotaan kaikkien tiimien alustuksia kokoukseen, mitä uutta tutkimusta on tullut tiimien aiheeseen liittyen. Toisena aiheena on hyvän opettajankoulutuksen indikaattorit ja pohdinta siitä, mihin strategiasta eteenpäin.

Seuraava kokous pidetään joko maanantaina 7.5. klo 14-16 tai tiistaina 8.5. klo 14-

16. Asiasta tehdään Doodle-äänestys.

7. Ilmoitusasiat

1) Koulutuksen kokonaisarviointi (Koulutuksen arviointineuvosto). Alustajana opettajankoulutuksen neuvottelukunnan puheenjohtaja, professori Hannele Niemi.

Hannele Niemi tiedotti, että Koulutuksen arviointineuvoston verkkosivuilla on nähtävillä, kuinka paljon koulutuksissa tehdään arviointeja:

<http://www.edev.fi/>

Hannele Niemi totesi vielä, että Koulutuksen arviointineuvostossa juuri lähdössä käyntiin varhaiskasvatuksen koulutuksen arviointi, maahanmuuttajakoulutuksen kokonaisarviointi ja ruotsinkielisen koulun synteiesiarviointi.

8. Muut asiat

Ei muita asioita.

9. Kokouksen päättäminen

Kokouksen päättyi klo 12.40.